

ΕΠΕΤΟΠΗ ΦΟΥΝΗ
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ
ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ ΣΕΡΙΝΟΥ
219210

940.542
ΦΟΥ





ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ
 ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ
 4940
 28.3.1958
 Λύχνος 16. 1911
 940542 P 40

ΕΠΙΣΤΟΛΗ



Πρὸς
 τοὺς ματοῖμους Θεοδομίου Λεγίνου

Ἀρακοινομένη καὶ πρὸς ἅπαντας
 τοὺς ἀγαπητοὺς συνεπαρχιώτας Σελίνου

Ἀγαπητοὶ συγχωριανοί

Πεπεισμένος ἀκραδάντως ἐξ ἐπισταμένης μελέτης τῆς ἐν Κρήτῃ καταστάσεως καὶ ἐκ τῆς προσφάτου ἱστορίας αὐτῆς, ἰδίως δὲ ἐκ τῶν γνωστῶν γεγονότων τοῦ 1889, ὅτι ἡ χώρα ἡμῶν δὲν εἶνε εἰσέτι ἀρκούντως ὥριμος διὰ τὴν διαχείρισιν ἄγαν Κοινοβουλευτικῶν ἐλευθεριῶν καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν οἱ ἀπαιτούμενοι ὅροι τῆς συμπήξεως, ὀργανώσεως καὶ πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον δράσεως πολιτικῶν κομμάτων, εἰργάσθην καὶ ἐγὼ, ὀμοῦ μετ' ἄλλων πατριωτῶν, κατὰ τὰς ἀσθενεῖς μου δυνάμεις, καὶ ὡς πληρεξούσιος παρὰ τῆ Ἐπαναστατικῆ Συνελεύσει καὶ ὡς μέλος τῆς προπαρασκευαστικῆς τοῦ Πολιτεύματος Ἐπιτροπείας καὶ ὡς μέλος τῆς Συντακτικῆς Συνελεύσεως, νὰ συνταχθῆ ἡ Πατρίς ἡμῶν, κατὰ τὸ προπαρασκευαστικὸν αὐτῆς μέχρι τῆς ποθητῆς ἡμέρας τῆς Ἐνώσεώς της

μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος στάδιον, εἰς Πολιτείαν
Συνταγματικὴν μὲν ἀλλ' οὐχὶ Κοινοβουλευτικὴν καθ' ἣν
ἡ δρᾶσις τοῦ Μοναρχικοῦ παράγοντος, ὅσον ἀφορᾷ ἰδίως
εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ παύειν καὶ διορίζει τοὺς Συμβούλους
του, δὲν θὰ ἐξηρᾶτο ἀπὸ τοῦ Κοινοβουλίου. Εἰς τὸ
Κοινοβούλιον ἐπαφίετο ἀκέραιον τὸ δικαίωμα τῆς ὁμοῦ
μετὰ τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος συμμετοχῆς εἰς τὴν Νο-
μοθεσίαν ὡς καὶ τὸ δικαίωμα ποινικοῦ ἐλέγχου τῶν
Συμβούλων τοῦ Ἡγεμόνος οὐχὶ δὲ καὶ Κοινοβουλευτι-
κοῦ ἐλέγχου. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἠλπίζετο ὅτι θὰ
ἀπεφεύγομεν τὴν ἀνασύστασιν τῶν προσωπικῶν κομ-
μάτων καὶ τὰ παρομαρτοῦντα τούτοις κακὰ, θὰ ἔμενον
δ' ἀδέσμευτοι αἱ χεῖρες τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος διὰ
τὴν, κατὰ τὸ γενικὸν συμφέρον, οἰακοστροφίαν τοῦ
σκάφους τῆς Πολιτείας.

Αἱ προσπάθειαι ἡμῶν ἐκεῖναι κατὰ μέγα μέρος ἐστέ-
φησαν ὑπὸ ἐπιτυχίας, ἀπόδειξις δὲ τὸ δημοσιευθὲν Σύν-
ταγμα, ὅπερ ἐν τοῖς πλείστοις εἶναι ἀπόρροια τῶν τοι-
ούτων ἀρχῶν. Δὲν εἶνε τοῦ προκειμένου νὰ ἐξετάσω-
μεν ἂν τὸ ἐν λόγῳ Σύνταγμα ἐφηρμώσθη πάντοτε κατὰ
γράμμα καὶ τίνα εἰσὶ τὰ αἷτια ἅτινα συνετέλεσαν εἰς
τὴν μὴ πλήρη ἐφαρμογὴν αὐτοῦ. Ὡς μέλος τῆς ὑπὸ
τὸ κράτος τοῦ Συντάγματος τούτου σχηματισθείσης
πρώτης Κυβερνήσεως θεωρῶ, μόνον, καθήκόν μου νὰ
ἐπικαλεσθῶ τὴν μαρτυρίαν ὑμῶν καὶ μεθ' ὑμῶν σύμ-
παντος τοῦ Κρητικοῦ Λαοῦ ἂν τὰς θεωρίας ἅς ὑπεστή-
ριξα ἐν τοῖς λόγοις δὲν ἐφήρμωσα καὶ ἐν τῇ πράξει.

Δυστυχῶς ἐνεῖνε βέβαιον· ὅτι σήμερον ὁ τόπος τείνει

νά διαιρεθῆ εἰς προσωπικά κόμματα λυσιπῶδως ἀντιμα-
χόμενα, ἡ τοιαύτη δὲ κατάστασις οὐσιωδῶς ἐπηρεάζει
τὴν καλὴν διοίκησιν τοῦ τόπου, πρᾶγμα ὅπερ τοῖς πᾶσιν
εἶναι οἰσθητόν.

Πρὸ τοιαύτης καταστάσεως πραγμάτων ἐξήτασα
κατ' ἑμαυτὸν τίς ἦτο ἡ πολιτικὴ πορεία τὴν ὁποίαν
τὸ καλῶς ἐννοούμενον συμφέρον τοῦ τόπου μοι ἐπέ-
βαλλε ν' ἀκολουθήσω. Παρατηρῶν ὅτι ὀλίγιστοι
ἠκολούθησαν τὰς ἀρχὰς ἐκείνας ἐφ' ὧν ἐδράζεται
τὸ Σύνταγμα καὶ ὅτι οἱ πολλοὶ ἔτεινον νά καθιε-
ρώσωσι τὸν Κοινοβουλευτισμὸν, πεπεισμένος δ' ὅτι ἡ
ὑπὸ τοιοῦτους ὄρους περαιτέρω ἀνάμιξις μου εἰς τὴν
ἐνεργὸν πολιτικὴν εἰς οὐδὲν μὲν θὰ ὠφέλει, θὰ συνετέλει
δὲ μόνον εἰς τὸ νά προστεθῆ καὶ ἓν ἔτι ἔναυσμα εἰς τὴν
ἀπτεμένην πυρὰν, ἐπροτίμησα, μετὰ τὴν ἀπομάκρυν-
σίν μου ἀπὸ τῆς ἐξουσίας, ν' ἀποσυρθῶ, ἐπὶ τοῦ παρόν-
τος, εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, δηλώτας ἐγκαίρως ὅτι οὐδ'
ἀπλήν ὑποψηφιότητα βουλευτοῦ ἔχω σκοπὸν νά ὑπο-
βάλλω. Τὴν ἀπόφασιν μου ταύτην, ὡς πάντες γινώσκετε,
ἐτήρησα μέχρι τοῦδε θρησκευτικῶς, ἀπαξιώσας νά κα-
τέλθω καὶ εἰς ἀπλοῦν δημοσιογραφικὸν ἀγῶνα, εἴ καὶ
πλειστάκις εἰς τοῦτο προκληθεὶς καὶ δικαιούμενος νά
τὸ πράξω, ἔνεκεν δημοσιευμάτων, ἅτινα πολλάκις διέ-
στρεψαν καὶ παρέστησαν ἀλλοίαν τοῦ πραγματικοῦ
τὴν κυβερνητικὴν μου δρᾶσιν.

Τῆς ἐφεκτικότητος ταύτης με ἀναγκάζει ἤδη νά
ἐξέλθω, παρὰ τὰς ἀρχὰς μου καὶ παρὰ τὸν προσωπικόν
μου χαρακτῆρα, καθήκον ἱερὸν ὑπερασπίσεως καὶ ἀμύ-

νης τῆς πατριωτικῆς ὑπολήψεως τοῦ ὀνόματος ὅπερ ὑπερηφάνως φέρω. Πολιτικοὶ ἀντίπαλοι, ὑπὸ τὸ πρόσχημα συγγραφῆς τῆς Ἱστορίας τῆς Κρήτης ἀπεπειράθησαν νὰ δολοφονήσωσι βδελυρῶς τὴν οἰκογενειακὴν ἡμῶν ὑπόληψιν.

Ὅτε τὸ πρῶτον ἀνέγων τὴν ἀγγελίαν τῆς ὑπὸ τοῦ Παναγιώτου Κριάρη συγγραφῆς τῆς Ἱστορίας τῆς Κρήτης, γινώσκων τὸν χαρακτῆρα τοῦ συμπράκτορος καὶ κυρίου αὐτουργοῦ τῆς ἐν λόγῳ συγγραφῆς ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀριστείδου Κριάρη, εἰμην πεπεισμένος ὅτι ἐπιχειροῦντες οὗτοι νὰ συγγράψωσιν ἱστορίαν, πρᾶγμα αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τόσῳ δύσκολον καὶ δὴ προκειμένου περὶ συγχρόνων γεγονότων, δὲν θὰ ἔπραττον ἄλλο τι ἢ νὰ προσπαθήσωσι νὰ ἐξογκώσωσι μὲν τὴν πολεμικὴν δρᾶσιν τοῦ ἀειμνήστου πατρός των καὶ τῆς οἰκογενείας Κριάρη, νὰ μειώσωσι δὲ καὶ παραμορφώσωσι τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ὑπηρεσίας τῶν ἄλλων οἰκογενειῶν ἢ καὶ νὰ παραλείψωσιν ἐντελῶς νὰ ἀναφέρωσι ταύτας. Ὁμολογῶ ὅμως ὅτι δὲν ἠδυνάμην ποτὲ νὰ φαντασθῶ ὅτι ἡ πολιτικὴ ἐμπάθεια καὶ κακοήθεια καὶ ὁ φθόνος θὰ ἐφθάνον μέχρι τοῦ σημείου ὥστε νὰ ἀποπειραθῶσιν οἱ δύο οὗτοι ξυγγραφεῖς νὰ δολοφονήσωσι τὴν πατριωτικὴν τιμὴν καὶ ὑπόληψιν ἐντίμων οἰκογενειῶν, αἵτινες ἐπίσης, κατὰ τὸ μέτρον τῶν ἑαυτῶν δυνάμεων, ἐξετέλεσαν, ὁμοῦ μετὰ τῶν ἄλλων Κρητῶν τὸ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκον.

Αἱ προσβαλλόμεναι καὶ πολλαχῶς ἀδικούμεναι οἰκογένειαί εἰσι πολλαὶ ἐν αἷς ἐπαρχιῶν ὄλων ἀρχηγοὶ καὶ ὄπλαρχηγοί.

Εἶνε ἀνήκουστον καὶ ὁμῶς ἀληθέστατον π.χ., ὅτι αὐ-
τὸς ὁ ἀείμνηστος Γεν. Ἀρχηγὸς τοῦ Τμήματος Χανίων
Ἰωάννης Ζυμβρακάκης χαρακτηρίζεται ὡς ὄργανον τῆς
Ἀγγλικῆς πολιτικῆς καὶ οὐχὶ τῶν Ἐθνικῶν συμφε-
ρόντων. Ἐν σελίδι 590 τοῦ Διβέλλου Κριάριδων ἀπαν-
τῶσιν ἐπὶ λέξεσι τὰ ἐξῆς :

«Οὕτως ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ταύτης νέαι ἐνέργειαι ἤρ-
»ξαντο καταβαλλόμεναι παρά τινων, εἰς τὰς ὁποίας
»δὲν ἔμενεν ἀμέτοχος, φαίνεται, καὶ ὁ εἰς Μαδορὸ δια-
»τρίβων τότε Ζυμβρακάκης, ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς πολι-
»τικῆς καθοδηγούμεναι καὶ ὑπὲρ τῶν ἀγγλικῶν συμ-
»φερόντων στρεφόμεναι, ἀλλὰ κατὰ τῶν ἐνεργειῶν ταύ-
»των ἐπάλαισαν μέχρις ἐσχάτων οἱ ἐνωτικοὶ ἐπανα-
»στάται».

Ὡς γνωστὸν οἱ πλεῖστοι ἀρχηγοὶ καὶ ὄπλαρχηγοὶ
τοῦ Δυτικοῦ Τμήματος βλέποντες ὅτι ἡ ἐπανάστασις
περιήρχετο εἰς κρίσιμον σημεῖον, δι' ἐγγράφου αὐτῶν ἐν
Ρέντα Ἀποκορώνου τῆ 5 Ἀπριλίου 1868 συνταχθέν-
τος, ἀνέθηκαν τὴν ἐντολὴν εἰς τὸν εἰρημένον Γεν. Ἀρ-
χηγὸν Ἰωάννην Ζυμβρακάκην νὰ μεταβῇ εἰς Ἀθήνας.

«Κηδόμενοι τῶν συμφερόντων τῆς Πατρίδος καὶ
ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνισμοῦ, (γράφουσιν οἱ ὑπογράψαν-
τες τὸ ἐν λόγῳ ἐγγραφοῦ ἄνδρες), ἐπιθυμοῦμεν ὅπως
ὑμεῖς, ὡς τὸ λίαν ἀρμοδίον πρόσωπον, ἀπέλθητε ἐν
Ἑλλάδι καὶ θέσητε ὅπου δεῖ τὰ εἰκότα πρὸς προλήψιν
τοῦ μέλλοντος τούτου κακοῦ, καθ' ὅσον, ὡς ἀπ' ἐκεῖ-
θεν ἐκπηγάζουσα ἢ τε ὑλικὴ καὶ ἠθικὴ ὑποστήριξις τῆς
ἐπαναστάσεως ἀπ' αὐτοῦθεν καὶ μόνον εἶνε καὶ δυνατὸν

να ληφθῶσι τὰ δέοντα μέτρα, ἅτινα μεθ' ὑμῶν ἐμελε-
τήσαμεν ἤδη κατὰ βάθος».

Ἡ ἐντελὴ αὕτη χαρακτηρίζεται ὑπὸ τῶν κ. Κριά-
ριδίων «γριφώδης ἐντολή». Ἐν σελίδι 592 τοῦ αὐτοῦ
ἔργου ἀναφέρεται ὅτι ἡ εἰδησις τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ
Ζυμβρακάκη κατὰ τὴν παρούσαν ἐποχὴν κατετάραξε
τὸν ἐν Χανίοις Ἑλληνα Προξενον Σακοπουλον καὶ
πάντας τοὺς ἐνωτικοὺς ἀρχηγοὺς τινὲς δὲ τῶν τελευ-
ταίων διεμαρτυρήθησαν πρὸς τε τὴν Γεν. Συνέλευσιν
καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἡ δὲ Συνέλευσις, ἔχουσα
καὶ ἄλλοθεν πληροφροῖας περὶ τῶν ἐν ταῖς Ἀνατολικαῖς
Ἐπαρχίαις ὑπὸ Ἀγγλῶν πρακτῶων τεκταινομέ-
νων, διηύθυνεν ἔγγραφον πρὸς τοὺς Προξένους τῶν Δυ-
νάμειων δι' οὗ ἀπεδοκίμαζε πᾶσαν ὑπὲρ ἡγεμονίας τῆς
νῆσου ἐνέργειαν ἣν ἀπεκάλει κακοβουλον καὶ ἀντε-
θνικὴν.

Τὸ πρὸς τὸν Ἴω Ζυμβρακάκην ἔγγραφον ἔχουσιν
ὑπογράψει ἄνδρες εἶσι οἱ ἐξ Ἀποκορώνου Κώστας Βω-
λουδάκης, Ἀυτώνιος Σήφακας, Ἀναγνώστης Γογονῆς,
Ματθαῖος Μυλωνάκης, Βασίλειος Μπύρτυλάκης· ἐκ
τῆς ἐπαρχίας Κισσάμου οἱ Γ. Καμπούρης Γ. Γιαννου-
δοβερδάκης, Ι. Ἀναστασάκης, Ν. Ἀναστασάκης, Ἴω-
Τζιλιγιάκης. Ἀρτέμιος Ραϊτάκης· ἐκ Κυθωνίας ὁ ἀρ-
χηγὸς Χατζῆ Μιχαὴλ Γιάνναρης οἱ Ἐμμ. Μαυρογέν-
νης, Ἰωάννης Σπυριδάκης, Πέτρος Λυβιάκης, Ἀνα-
γνώστης Μαντοκάκης· ἐκ τῆς ἐπαρχίας Σελίνου οἱ
Κωνσταντῖνος Μπασιοδάκης, Γεώργιος Γεωργιακάκης,
Μάρκος Παπαγιαννάκης, Ἀναγνώστης Τζανάκης, Μι-

χαήλ Τρακάκης, Α. Πρωτοπαπαδάκης, Γ. Κορκίδης, Ἀναγνώστης Χαλακατευάκης, Δ. Ξαθουδάκης, Παπᾶς Ν. Πρωτόπαπας Σελίνου καὶ ἐκ Σρακίων εἰ Γ. Καρκαβάτσος, Λάμπης Τσοντάκης, Ἀνδρέας Μπολεντάκης, Ἀναγνώστης Πενταράκης, Μανούσος Σπυριδάκης, Στρατής Κλαδάκης, Εὐθύμιος Γιαπιτσιῆς, Ἀναγνώστης Κιβρός, Ἐμμ. Κελαϊδῆς, Μανούσος Ψυλάκης, Γ. Δ. Παπαδάκης καὶ Γ. Παπαδάκης.

Κατὰ τοιούτων ἀνδρῶν ῥίπτονται κακόβουλοι ὑπαιγιμαὶ οὐχὶ πλέον περὶ ἡγεμονικῶν δῆθεν ἐνεργειῶν ἀλλ' ὡς γενομένων ὀργάνων ἐνεργειῶν καθοδηγουμένων ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς πολιτικῆς καὶ ὑπὲρ τῶν ἀγγλικῶν συμφερόντων στοεφόμενων!!!

Ἴδου δὲ ἐπὶ λέξεσιν ἡ ἀφορῶσα καὶ εἰς τὴν ἐμὴν οἰκογένειαν περικοπὴ τοῦ ἐν λόγῳ ἔργου.

Σελίς 55. Τότε εἰ Τούρκοι τοῦ Σελίνου ἐξετράπησαν εἰς μυρίας ὠμότητας. Καταλαβόντες τὸ χωρίον Κακοδίκι συνέλαβον περὶ τὰ 70 ἄτομα Χριστιανούς καὶ κατέσφαξαν αὐτούς. Ἐν ὑποσημειώσει τῆς αὐτῆς σελίδος φέρονται τὰ ἑξῆς:

« Ἡ θυγάτηρ τοῦ Κωνσταντίνου Φραγκιουδάκη ὡς ἐκ θαύματος διασωθεῖσα καὶ ζῶσα ἔτι καὶ σήμερον, σύζυγος δὲ κατόπιν γενομένη τοῦ Σελινιώτου Ἀναγνώστου Παπαδογεωργάκη ἢ Γεωργιάδου διηγεῖται, ὡς ἤκουσε, τὴν σφαγὴν ταύτην, ἀποδίδουσα τὴν αἰτίαν τῆς σφαγῆς εἰς τὸν Σελινιώτην Φούμην ὅστις, Τουρκόφιλος ὢν, ἀφοῦ προέτρεψε τοὺς Ὀθωμανοὺς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ φονεροῦ τούτου ἐγκλήματος, ἵνα μὴ συμπεριληφθῇ

μεταξύ τῶν θυμάτων, ἔφερε πρὸς διάκρισιν ἐπίκρανον μέλαν (κουκούλα) ἐξ ἧς οἱ ἐπιζήσαντες μετωνόμασαν αὐτὸν Μαυροκοϊκούλον. Καὶ ἑτέρα γυνὴ ἡλικίας 110 ἐτῶν ζῶσα ἔτι Μανίνα καλουμένη ἐκ τοῦ χωρίου Καμάρια διηγεῖται τὰ αὐτά.

Δὲν εἶ-αι ἀνάγκη νὰ ἀναπτύξω ἐγὼ τὸν σκοπὸν τοῦ δολεροφονικοῦ τούτου δημοσιεύματος· πάντες γινώσκετε καλῶς τὸν λυσαλέον πόλεμον ὃν μέλη τῆς οἰκογενείας Κριάρη ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν διεξάγουσι κατὰ τῆς οἰκογενείας Φούμη, ἧτις οὐ μόνον οὐδέποτε ἔπραξε κατ' αὐτῆς κακὸν τι ἀλλὰ καὶ εὐηργέτησε καὶ ἀείποτε ἐτεβάσθη. Ἡ ξυνωρὶς τῶν συνταξάντων τὸ ἐν λόγῳ δημοσίευμα ἀδελφῶν ἔομισε ὅτι διὰ μιᾶς πενίας θὰ δυνηθῆ νὰ ἐξοντώσῃ πολιτικῶς καὶ ἠθικῶς οἰκογένειαν ἧς τὸ μόνον ἔγκλημα εἶνε ὅτι ἀξιοὶ καὶ αὐτὴ νὰ μετέγῃ τῶν κοινῶν καὶ ἧτις ἐγένετο κάρφος εἰς τοὺς ὀφθαλμούς των. Ἀλλ' εἰς τὴν μυταρὰν ταύτην καὶ ἀνιερον πράξιν προβίνοντες ἐλησημόνησαν ὅτι τοῦτο ἀπετέλει δεινὴν ὕβριν οὐ μόνον κατὰ τῆς ἐν λόγῳ οἰκογενείας ἀλλὰ καὶ προσβολὴν κατὰ τῆς Ἐπαρχίας ἣν πολλακίς ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ ἀντιπροσωπεύσωσι πολλὰ μέλη τῆς ἐν λόγῳ οἰκογενείας. Προσβολὴ κατὰ τῶν μεγάλων οἰκογενειῶν Χαλιδῶν, Βογιατζήδων, Δεβογῶν καὶ Κουμήδων μεθ' ὧν διὰ στενῶν οἰκογενειακῶν δεσμῶν συνδέεται ἡ ἐν λόγῳ οἰκογένεια. Ὑβρις δὲ καὶ καθ' ἀπάσης τῆς Κρήτης εἰς τῆς ὁποίας τὴν πρῶτην Κυβέρνησιν ἔλαβε τὴν τιμὴν νὰ παρακάθηται ἐν μέλος τῆς ἐν λόγῳ Οἰκογενείας.

Τῆς τοιαύτης δεινῆς ὑβρεως καὶ συκοφαντίας τὴν ἀναίρεσιν δικαίως ἀπαιτεῖ ἡ οἰκογένεια Φούμη, μόνον δὲ ὑμεῖς δύνασθε καὶ δικαιουῖσθε νὰ τῆς παράσχητε τὰ ἐπὶ τούτῳ μέσα. Ἄλλ' ὅπως δυνηθῶμεν εὐλόγως καὶ δεδικοιολογημένως νὰ ζητήσωμεν παρὰ τῶν αὐτουργῶν τῆς ἐν λόγῳ κακοηθείας ἐπίσημον καὶ πανηγυρικὴν ἀναίρεσιν αὐτῆς πρέπει νὰ μαρτυρήσῃτε προηγουμένως περὶ τοῦ ἱστορικοῦ γεγονότος τῆς σφαγῆς τῶν Κακοδικιανῶν προγόνων πάντων ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, τὸ 1823 καὶ περὶ τοῦ ἂν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος δημοσίευμα ἔχῃται ὑποστάσεώς τινος. Εὐτυχῶς εἰς τὸ χωρίον μας ζῶσιν ἄνδρες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Ἄλλὰ καὶ κανεῖς ἂν δὲν ἔζη, αἱ γυναῖκες, θυγατέρες καὶ ἀδελφαὶ τῶν θυμάτων πᾶσαι σχεδὸν ἐπέζησαν, παρέδωκαν δὲ εἰς τὰ τέκνα αὐτῶν τὰ κατὰ τὴν σφαγὴν ἐκείνην. Εἴσθε πάντες ἀπόγονοι τῶν φονευθέντων καὶ ἂν ἐγνώριζεν ἡ συκοφαντηθεῖσα οἰκογένεια ὅτι ἡ ἀποδιδομένη εἰς ἐν μέλος αὐτῆς ἀποτρόπαιος πράξις ἦτο ἀληθῆς, δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ ζητήσῃ παρ' ὑμῶν νὰ ψευδομαρτυρήσῃτε ὑπὲρ τῆς μνήμης τοῦ ὄθθην σφαγέως τῶν γονέων καὶ πάππων ὑμῶν. Δὲν ζητοῦμεν παρ' ὑμῶν ἔλεος καὶ οἴκτον, ἀλλ' αὐστηρὰν δικαιοσύνην. Ὁρισμένως ἐπικαλούμεθα τὴν μαρτυρίαν ὑμῶν ἐπὶ τῶν ἐξῆς γεγονότων :

1) Ἄν γνωρίζετε ἢ ἠκούσατε ὅτι ὁ μακαρίτης πάππος ἡμῶν Κωνστ. ἡ Ἀναγνώστης Φούμης ἢ Μαυροκούκλος ἐνέχεται εἰς τὴν ἀποδιδομένην αἰτῶν πρᾶξιν.

2) Ἄν οὗτος διετέλει σύγγαμβρος τοῦ στρατάρ-

χου τῆς Κρήτης ἀειμνήστου Ἰωάννου Χάλη, ὅστις εἶχεν εἰς νόμιμον γάμον τὴν Εἰρήνην Βογιατσοπούλαν ἢ Ζερβοῦ ἀδελφὴν τῆς μητρὸς τοῦ πατρὸς μου Μαρίας Βογιατσοπούλας ἢ Ζερβοῦ.

3) Ἄν ὁ ὄπλαρχηγὸς τοῦ 1821 Παναγιώτης Ζερβὸς ἢ Βογιατσῆς ἦτο ἀδελφὸς τῶν εἰρημένων Μαρίας καὶ Εἰρήνης Ζερβοῦ ἢ Βογιατζί.

4) Ἄν ὁ Ἱερομόναχος Μάξιμος Φούμης ἐφόνευσεν, ἀμυνόμενος, τὸν πρῶτον ἐν Σελίω φονευθέντα ὑπὸ χριστιανοῦ τούρκου Μεμενιὸ συνεπία τοῦ ὁποῖου ἢ μὲν περιουσία του κατεστράφη καὶ ἐδημεύθη, οὗτος δὲ ἔφυγεν ἐκ Κρήτης καὶ δὲν ἐπέστρεψε πλέον.

5) Ἄν ὁ πάππος μου Ἀναγνώστης ἢ Κωνσταντῖνος Μ. Φούμης συνεπλάκη, ἔρριψε χαμαὶ καὶ ἀφώπλισε τὸν σούμπασιν Κανισκάδου ἔνεκα τοῦ ὁποῖου ἠναγκάσθη καὶ οὗτος νὰ φύγῃ ἐκ Κρήτης καὶ νὰ μὲνῃ ἐξόριστος ἐπὶ 5 ἔτη, ἐπιστρέψας δὲ ἔφερε μαύρην κουκούλαν καὶ μετὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τῶν Τούρκων νὰ φέρωσιν οἱ Χριστιανοὶ κόκκινα φέσια, ἐξ οὗ καὶ ἀπεκλήθη Μαυροκούκουλός.

6) Ἄν ὁ αὐτὸς Ἀναγνώστης ἢ Κωνσταντῖνος Μ. Φούμης ἦτο θεῖος τοῦ γνωστοῦ ἤρωος Κωνσταντῖνου Δεβόγα διατελέσαντος ἀρχηγοῦ καὶ Προέδρου τῆς Ἐπαναστατικῆς Συ.ελεύσεως τοῦ 1866 καὶ τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως τοῦ 1878 καὶ πατρὸς τοῦ γενναίου ὄπλαρχηγοῦ Εὐθυμίου Δεβόγα τοῦ πεσόντος ἐνδόξως κατὰ τὸ 1897 ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῆς Κανδάνου.

7) Ἄν ὁ εἰρημένος πάππος μου εἶχε γαμβρὸν τὸν

όπλαρχηγόν Ἰωάννην Καλογεράκη, ἦτο δὲ ἐξάδελφος τοῦ Ἰωάννου Φούμη; τοῦ γενάρχου τοῦ ἐτέρου κλάδου τῆς οἰκογενείας Ἰωάννου Φούμη, ὅστις ἐγέννησε τὸν γνωστὸν όπλαρχηγόν Κακοδικίου Ἀναγνώστην Φούμην ἢ Κωνσταντουδάκην τὸν ἐπικληθέντα Σπινιώτην, ὅστις εἶχεν εἰς νόμιμον γάμον τὴν κόρην τῆς ἀδελφῆς τοῦ ἥρωος Ἀρχηγοῦ Ἰακώβου Κουμῆ.

8) Τὸ συκοφαντικὸν δημοσίευμα, σατανικῶς διεστραμμένον τὴν φράσιν, ἀφίνει νὰ ἐννοηθῆ ὅτι ὁ μακαρίτης πάππος μου ἐπέζησε τῆς σφαγῆς καὶ ὅτι ἔφερε πρὸς διακρίσιν ἐπίκρανον μαῦρον (κουκουλαν) ἐξ ἧς οἱ ἐπιζῶντες μετωνόμασαν αὐτὸν Μαυροκούκουλον. Εἶνε γνωστὸν ὅτι καὶ οὗτος ἐφονεύθη μετὰ τῶν ἄλλων κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν κάτωθι τῆς συνοικίας Παπαδιανά Κακοδικείου, πολλάκις δ' οἱ γέροντες τοῦ χωρίου ἐδειξαν εἰς ἐμὲ τὴν καρυὰν τῆς Γαυρωτογιάννενας κάτωθι τῆς ὁποίας ἐφονεύθη καὶ ἠκρωτηριάσθη. Καὶ τούτου τὴν βεβαίωσιν ἐπικαλούμεθα.

Ἐπίσης ἐπικαλούμεθα καὶ τὴν βεβαίωσιν τοῦ γεγονότος ὅτι ἅπασα ἡ οἰκογένεια τοῦ Κωνσταντίνου ἢ Ἀναγνώστου Μ. Φούμη ἀποτελουμένη ἀπὸ 26 ἀτομα, ὡς καὶ αἱ ἕτεραι οἰκογένειαι τοῦ Ἰωάννου καὶ Γεωργίου Φούμη καὶ ἡ συγγενῆς οἰκογένεια Κ. Δεβόγα ἀπώλοντο κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἡμέραν πλὴν τοῦ πατρός μου, Ἀναγνώστου Ἰω. Φούμη Σπινιώτου ἡλικίας 2—3 ἐτῶν, τοῦ Κωνσταντίνου Δεβόγα ἡλικίας 8—10 ἐτῶν καὶ τοῦ Γεωργίου Φούμη ἡλικίας 6—7 ἐτῶν ἀποθανόντος κατόπιν εἰς Πελοπόννησον καὶ

των μητέρων αὐτῶν αἴτινες καὶ ἠχμαλωτίσθησαν.
Διατελῶ μετ' ἄκρας πρὸς ὑμᾶς ἀγάπης καὶ ἀφο-
σιώτεως.

Ἐν Χανίοις τῆ 13 Ἰουλίου 1902

Ὁ συγχώριός σας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Μ. ΦΟΥΜΗΣ





12-4
13-6





